

Nr 20.

Ankom till riksdagens kansli den 10 april 1942 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående rätt för länsstyrelse att i vissa fall meddela särskilda bestämmelser om förvaring av sparbanks värdehandlingar.

I en den 13 mars 1942 dagtecknad proposition nr 191, som hänvisats till bankoutskottets förberedande handläggning, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll, jämlikt § 87 regeringsformen föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till lag angående rätt för länsstyrelse att i vissa fall meddela särskilda bestämmelser om förvaring av sparbanks värdehandlingar.

Berörda lagförslag är av följande lydelse:

F ö r s l a g

till

L a g

angående rätt för länsstyrelse att i vissa fall meddela särskilda bestämmelser om förvaring av sparbanks värdehandlingar.

Härigenom förordnas som följer.

Befinnes med hänsyn till utomordentliga omständigheter icke lämpligt, att sparbanks värdehandlingar förvaras på sätt i sparbankens reglemente angives, må länsstyrelsen i det län, där sparbankens styrelse har sitt säte, på framställning av sparbanken och, där så kan ske, efter hörande av sparbanksinspektionen, meddela sparbanken tillstånd tills vidare att förvara handlingarna på annat betryggande sätt, som av länsstyrelsen föreskrives.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

I 3 § sparbankslagen stadgas, att stiftarna av sparbank skola upprätta reglemente för sparbanken, vilket skall angiva, bland annat, sättet för förvaring och inventering av sparbankens kassa och värdehandlingar.

Beslut om ändring av sparbanks reglemente är, enligt 45 §, ej giltigt, med mindre samtliga huvudmän förenat sig därom eller beslutet fattats å två på varandra följande sammanträden med huvudmännen, därav minst ett årsammanträde, och å det sammanträde, som sist hållits, biträts av minst två tredjedelar av de vid sammanträdet närvarande huvudmännen.

Jämlikt 58 § sparbankslagen tillkommer det vidare Konungens befallningshavande att, om sparbanks huvudmän eller styrelse fattat beslut, som står i strid med sparbankens reglemente, förbjuda verkställighet av beslutet eller, om beslutet gått i verkställighet, förelägga huvudmän eller styrelse att, där så ske kan, göra rättelse.

I en den 13 januari 1942 dagtecknad skrivelse har *sparbanksinspektionen* hemställt, att Kungl. Maj:t måtte utverka riksdagens medgivande för Kungl. Maj:t att bemyndiga länsstyrelse att, där sparbanks värdehandlingar på grund av borttransport icke lämpligen kunna förvaras på sätt i sparbankens reglemente stadgas, sedan länsstyrelsen där så kan ske inhämtat yttrande från inspektionen, meddela andra betryggande bestämmelser i avseende å förvaringen av värdehandlingarna.

Till grund för denna hemställan har inspektionen anfört följande:

Sedan Svenska sparbanksföreningen i samförstånd med sparbanksinspektionen efter krigsutbrottet under hösten 1939 uppmanat sparbankerna i landet att företaga vissa beredskapsåtgärder för tryggnad av bland annat sparbankernas värdehandlingar, ha vissa sparbanker särskilt i landets gränsområden låtit företaga borttransport av sina värdehandlingar till in i landet belägna platser. För närvarande pågår en planläggning om borttransport i större utsträckning än hittills av vissa sparbankers värdehandlingar.

Det har visat sig vara förenat med väsentliga svårigheter för sparbankerna att under tid, då värdehandlingarna icke förvaras på hemorten, iakttaga reglementsbestämmelserna om sättet för förvaring av värdehandlingar. Med hänsyn härtill har sparbanksinspektionen funnit det vara erforderligt att möjligheter skapas att i sådana fall lämna sparbank tillstånd att förvara värdehandlingarna på annat sätt än som förutsatts i reglementet. Givetvis måste därvid iakttagas, att de förvaringsanordningar, vilka skola ersätta i reglementet förutsatta, äro betryggande. Enligt sparbanksinspektionens förmenande bör det ankomma på länsstyrelse att efter framställning från sparbank samt där så kan ske efter inspektionens hörande besluta i ärenden, varom nu är fråga.

Över framställningen ha, efter remiss, yttranden avgivits av bland andra *överståthållarämbetet*, som tillstyrkt, att utväg anvisas till avhjälpande av den besvärlighet, som föranlett sparbanksinspektionens skrivelse, men ifrågasatt, huruvida icke framställningens syfte enklare skulle vinnas genom ändring av reglementet för vederbörande sparbank.

Föredragande departementschefen har anfört följande:

»Uppenbarligen kan det, som sparbanksinspektionen framhållit, vara lämpligt att underlätta sådan förflyttning av sparbanks värdehandlingar, som kan

anses påkallad av rådande förhållanden. Med hänsyn till den omgång, som är förenad med en ändring av sparbanks reglemente, synes den av överståthållarämbetet ifrågasatta lösningen icke tillgodose behovet av snabbt beslut i ett kritiskt läge. Då en dispens från reglementets föreskrifter otvivelaktigt innefattar en avvikelse från sparbankslagens stadganden, bör enligt min uppfattning möjlighet till sådan dispens beredas genom lagstiftning i ämnet. Därvid torde, i överensstämmelse med sparbanksinspektionens förslag, böra stadgas, att länsstyrelsen äger lämna tillstånd till avvikelse från reglementets föreskrifter. Tillståndet synes böra gälla tills vidare och sålunda, när anledning därtill uppkommer, kunna av länsstyrelsen återkallas.»

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts ifrågasvarande förslag, får hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

Stockholm den 10 april 1942.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Närvarande: se anteckning å utlåtande nr 18.